

**ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
Μ. ΚΑΚΡΙΑΗ**

Το μοντέλο ανάλυσης του Hymes

Το μοντέλο κοινωνιογλωσσικής ανάλυσης που προτείνει ο Dell Hymes εντάσσεται στη γενικότερη θεωρία του, την οποία ονομάζει *εθνογραφία της επικοινωνίας*. Έρχεται σε ρήξη με την κυρίαρχη γλωσσολογία, εφόσον θεωρεί ότι η γλώσσα δεν μπορεί να εξεταστεί ως αυτόνομο σύστημα, αποκομμένη δηλ. από τις κοινωνικές συνθήκες παραγωγής της, αλλά σε συνεξέταση με αυτές. Ο Hymes προτείνει λοιπόν έναν αριθμό παραμέτρων που πρέπει να λαβαίνει κανείς υπόψη του σε κάθε επικοινωνιακό γεγονός, για να μπορέσει να το ερμηνεύσει κοινωνιογλωσσικά. Τις παραμέτρους αυτές τις έχει συνοψίσει, για μνημοτεχνική βοήθεια, στην αγγλική λέξη **SPEAKING**, η οποία διαβάζεται ως ακροστιχίδα:

Setting: 1) setting: χώρος/χρόνος στη φυσική έννοια
(πλαίσιο) 2) scene: χώρος/χρόνος με την ψυχολογική και πολιτισμική έννοια

Participants: ομιλητής, ακροατής, κοινό και η σχέση μεταξύ τους: φιλική,
(συμμετέχοντες) συγγενική κ.ο.κ.

Ends: 1) στόχοι
(στόχοι) 2) αποτελέσματα

Acts: 1) μορφή μηνύματος: αναφορική, εκφραστική, ειρωνική
(πράξεις) 2) περιεχόμενο μηνύματος (θέμα συζήτησης)

Keys: τόνος, τρόπος, πνεύμα συζήτησης
(κλειδιά)

Instrumentalities: 1) κανάλια (προφορικό, γραπτό, τηλεφωνικό κ.ο.κ.)
(μέσα επικοινωνίας) 2) κώδικες (γλώσσα, διάλεκτος, ποικιλίες κωδίκων, επίπεδα ύφους)

Norms: 1) κανόνες αλληλεπίδρασης (σειρά λόγου, διακοπές κλπ.)
(νόρμες) 2) κανόνες ερμηνείας

Genres: είδη λόγου: αφήγηση, ποίημα, παραμύθι, ανέκδοτο, αίνιγμα
(είδη) μάθημα κ.ο.κ.